

Πώς επιτυγχάνεται η αποτροπή της σεξουαλικής βίας κατά των παιδιών και των νέων εντός και μέσω του αθλητισμού

— Ελλείπει προληπτικών μέτρων, ποια στοιχεία καθιστούν το αθλητικό περιβάλλον ευάλωτο στη βία;

- ▶ Η απουσία προληπτικών μέτρων μπορεί να οδηγήσει στην έλλειψη καθορισμένων ορίων στις σχέσεις μεταξύ ενηλίκων ή νέων ατόμων που κατέχουν θέσεις εμπιστοσύνης ή εξουσίας. Τα όρια αυτά πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένα και να περιλαμβάνονται ως πρότυπα σε κώδικες συμπεριφοράς και δεοντολογίας, έτσι ώστε όλοι να τα γνωρίζουν.
- ▶ Ο τομέας του αθλητισμού είναι λιγότερο ρυθμιζόμενος νομοθετικά σε σχέση με άλλους τομείς όπως της εκπαίδευσης.
- ▶ Ο αθλητικός τομέας διευθύνεται κυρίως από εθελοντές, οι οποίοι ενδέχεται να μην έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες, την εκπαίδευση και την υποστήριξη που προϋποθέτει η εφαρμογή προστατευτικών μέτρων, ή και να αγνοούν τα σημάδια της σεξουαλικής βίας και να μην γνωρίζουν πώς μπορούν να αντιδράσουν όταν έχουν αμφιβολίες, φόβους ή αντιμετωπίζουν ισχυρισμούς για σεξουαλική βία.
- ▶ Ελλείπει κανονισμών, η αναπόφευκτη φυσική εγγύτητα κατά τη διάρκεια της προπόνησης μπορεί να οδηγήσει σε ανεπιθύμητη επαφή.
- ▶ Στον αθλητισμό, οι «τελετές μύησης» με χαρακτηριστικά αποδοχής της σεξουαλικής βίας, ενδέχεται να γίνονται αποδεκτές και μη θεωρούμενες ως πιθανά αδικήματα. Οι τελετές αυτές στιγματίζουν όσους τις παρακολουθούν, είτε είναι παιδιά, νέοι είτε ενήλικες.

Θα πρέπει να ζητείται η γνώμη από θεσμοθετημένες υπηρεσίες όταν εκτιμάται ότι υπάρχουν σημάδια σεξουαλικής βίας ή ακατάλληλης σεξουαλικής συμπεριφοράς, κάτι που μπορεί να απαιτεί, ανάλογα με την περίπτωση, ιατροδικαστική εξέταση.

— Εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων πρόληψης

Η δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος, όπου τα παιδιά και οι νέοι κατανοούν τα δικαιώματά τους και αισθάνονται εμπιστοσύνη να συζητήσουν πράγματα που τους απασχολούν, είναι καθοριστικό για την πρόληψη της σεξουαλικής βίας.

- ▶ Οι γονείς πρέπει επίσης να θέτουν ερωτήματα σ' ότι αφορά στο άθλημα των παιδιών τους σχετικά με:
 - ▶ τα προσόντα των προπονητών·
 - ▶ την εμπειρία του αμειβόμενου προσωπικού και των εθελοντών·
 - ▶ τον έλεγχο του ιστορικού του αμειβόμενου προσωπικού/εθελοντών.

«Θα αφήνατε ποτέ το πορτοφόλι ή τσάντα σας σε ανθρώπους που δεν γνωρίζετε; Πώς λοιπόν θα αφήνατε κάτι πολύ πιο πολύτιμο, όπως το παιδί σας;»

(Anne Tiivas, Westminster Media Forum, October 2017)

— Μέτρα πρόληψης

Στους προηγούμενους ενημερωτικούς οδηγούς είχαμε μιλήσει σχετικά με τα βήματα που απαιτούνται για την αποτροπή της σεξουαλικής βίας στον αθλητισμό, καθώς και για τη σωστή αντιμετώπιση όταν έχουν εκφραστεί σχετικές ανησυχίες ή φόβοι. (Σχετικά με τους αθλητικούς οργανισμούς, ανατρέξτε στο ενημερωτικό φυλλάδιο 4).

Τα Διεθνή Πρότυπα Πρόληψης για τα Παιδιά στον Αθλητισμό και οι κατευθυντήριες γραμμές για τους κυβερνητικούς αθλητικούς οργανισμούς, είναι ένα παράδειγμα ορθής πρακτικής. Έχουν δοκιμαστεί σε περισσότερους από 50 οργανισμούς, Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές έως μικρότερους οργανισμούς, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη του αθλητισμού.

Οι κίνδυνοι κακοποίησης, σε όλες τις μορφές τους, αυξάνονται αναλογικά με τις επιδόσεις του παιδιού ή του νεαρού ατόμου, ειδικά όταν:

- ▶ τα παιδιά (ή νεαροί αθλητές) αρχίζουν να πραγματοποιούν μετακινήσεις ή ταξίδια μακριά από το σπίτι τους και μακριά από το χώρο στον οποίο αισθάνονται ασφάλεια·
- ▶ η επιτυχία και η επιλογή των ελίτ αθλητών/τριών εξαρτάται από τον προπονητή τους και τους γύρω από αυτόν·
- ▶ ο πρωταθλητισμός χαρακτηρίζεται από τη φιλοσοφία «νίκη πάση θυσία». Ταλαντούχα παιδιά και νέοι αθλητές μπαίνουν σταδιακά σε έναν κόσμο επιδόσεων ενηλίκων όπου «ηλικιακά είναι παιδιά αλλά ενήλικες από τον τρόπο ζωής τους. Αυτό ονομάζεται κατάσταση σύγχυσης» (πηγή: Safeguarding YouthSport-ICES 2015 – www.safeguardingyouthsport.eu/).
- ▶ ορισμένα παιδιά και νέοι άνθρωποι διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κακοποίησης από τη δική μας έλλειψη συνειδητοποίησης και αντίδρασης για την προφύλαξή τους. Για παράδειγμα, νέοι με αναπηρία των οποίων η συμμετοχή και η εξέλιξή τους στον αθλητισμό μπορεί να εξαρτάται από ενήλικες που τους κακοποιούν, τα νεαρά άτομα ΛΟΑΤ (κοινότητα Λεσβίων, Ομοφυλοφίλων, Αμφιφυλόφιλων και Τρανς) τα οποία εκτίθενται σε διακρίσεις λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού, ενώ η διαφορετικότητά τους λανθασμένα εκλαμβάνεται ως κίνδυνος για τα άλλα παιδιά/νέους.

— Αξιολόγηση κινδύνων - απειλών κατά τη διοργάνωση αγώνων και αθλητικών εκδηλώσεων

Ο εντοπισμός από τους αθλητικούς οργανισμούς των πιθανών κινδύνων σεξουαλικής βίας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των αρχών της χρηστής διακυβέρνησης. Αυτή η διαδικασία καθιστά δυνατή, αφενός, την προστασία από κινδύνους και, αφετέρου, τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των αθλουμένων. Οι αθλητικές δομές θα πρέπει, επομένως, να προβούν σε καταγραφή που περιλαμβάνει τόσο μια αξιολόγηση των κινδύνων όσο και των απειλών, αλλά και να προτείνουν διαδικασίες ελέγχου με σκοπό τη μείωση ή την εξάλειψή τους. Επιπλέον, πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή σχέδια προστασίας προσαρμοσμένα στο επίπεδο των αναγκών κάθε αθλητικής εκδήλωσης.

<https://thecpsu.org.uk/resource-library/2015/safe-sports-events-management-tool/>

— Εκτίμηση/αξιολόγηση των κινδύνων που παρουσιάζουν τα μεμονωμένα άτομα

Η εν λόγω αξιολόγηση πρέπει να είναι μέρος της διαδικασίας πρόσληψης, η οποία σε περίπτωση υποψίας, επιβάλλει τη διενέργεια ελέγχων για να διαπιστωθεί εάν κάποιο άτομο είναι κατάλληλο να εργάζεται με παιδιά. Ομοίως, ενδέχεται να εγείρονται ανησυχίες οι οποίες ανακύπτουν κατά τη διάρκεια ή μετά από μία έρευνα για την προστασία και την ασφάλεια ενός παιδιού ή νεαρού ατόμου. Οι αθλητικοί οργανισμοί οφείλουν να αξιολογήσουν τις ικανότητες και να μπορούν να διακρίνουν πιθανά χαρακτηριστικά επικινδυνότητας των υποψηφίων. Επιβάλλεται, επομένως, η επιλογή μιας δομημένης προσέγγισης στην αξιολόγηση, η οποία θα καθοδηγείται από την ορθή πρακτική, επιτρέποντας να λαμβάνονται ενημερωμένες και αιτιολογημένες αποφάσεις. Σχετικά παραδείγματα περιλαμβάνονται στις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

https://thecpsu.org.uk/resource-library/2015/r_-_interview-risk-assessment-checklist/

<https://thecpsu.org.uk/resource-library/2013/safe-recruitment-and-selection-procedures/>

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF CULTURE AND SPORT
GENERAL SECRETARIAT OF SPORT

start to talk.org

— Οκτώ διεθνή μέτρα προστασίας

Τα οκτώ διεθνή μέτρα για την προστασία του παιδιού στον αθλητισμό είναι τα ακόλουθα:

- ▶ Ανάπτυξη μιας πολιτικής
- ▶ Διαδικασίες που να δίνουν ικανοποιητικές απαντήσεις σε αμφιβολίες/ενδοιασμούς και ανησυχίες
- ▶ Παροχή συμβουλών και υποστήριξης
- ▶ Ελαχιστοποίηση των κινδύνων για τα παιδιά και νεαρά άτομα
- ▶ Οδηγίες συμπεριφοράς
- ▶ Πρόσληψη, εκπαίδευση και επικοινωνία
- ▶ Συνεργασία με συνεργάτες/εταίρους
- ▶ Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Οι οδηγίες/επεξηγήσεις που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο παρέχουν, βήμα προς βήμα, βοήθεια, πρακτικές συμβουλές και παραδείγματα από ένα ευρύ φάσμα οργανισμών από όλον τον κόσμο, οι οποίοι έλαβαν μέρος στο πιλοτικό πρόγραμμα. Παρακάτω παρατίθενται οι σχετικοί σύνδεσμοι:

— Βασικές αναφορές

New IOC resources "Safeguarding athletes from harassment and abuse in sport" IOC Toolkit for IFs and NOCs:

<http://sha.olympic.org/home.html>

You can find the IOC Press release related to the launch, below. The direct link to the toolkit website is here:

<https://hub.olympic.org/safeguarding/>

Download the Safeguarding resources:

<https://www.unicef.org.uk/?s=International+Safeguards+for+Children+in+Sport>

Download the Guidance notes:

<https://www.unicef.org.uk/?s=International+Safeguards+for+Children+in+Sport>

The Netherlands Olympic Committee and Dutch Sports Confederation (NOC*NSF) has been developing policies and practices to prevent what is called sexual intimidation in Dutch sport since 1996. The toolkit sexual intimidation policy:

<http://www.nocnsf.nl/stream/toolkit-seksuele-intimidatie>

The policy framework a safe and respectful sport environment:

<https://sportplezier.nl>

National Action Plan: Austria's Approach to Fight Sexualised Violence in Sport:

http://www.100sport.at/de/menu_main/news/newshow-bm-klug-initiiert-strategiegruppe

Guide for the Prevention of Sexual Harassment in Sport in the Czech Republic:

http://www.olympic.cz/upload/_les/g9vmztko05-prevence-sex-obtezovani.pdf

Play by the Rules was developed in 2001 by the South Australian Department for Sport and Recreation as an interactive education and information website on discrimination, sexual harassment and child protection in sport:

<https://www.playbytherules.net.au>

The Irish Sports Council and the Sports Council for Northern Ireland published the Code of Ethics and Good Practice for Children in Sport in 2000:

http://www.irishsportsCouncil.ie/Participation/Code_of_Ethics/Code_of_Ethics_Manual/